

2021-09-02

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: UBN 2021/130

Uppföljning av tilläggsbelopp för barn och elever med omfattande behov av stöd

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

En uppföljning av beviljade tilläggsbelopp för barn och elever med omfattande behov av stöd har genomförts av utbildningsenhetens resurssamordnare som ett led i att kvalitetssäkra handläggningen. Uppföljningen visar att de åtgärder som förskolor och skolor beskriver i ansökningar om tilläggsbelopp också genomförs i hög grad. Uppföljningen visar också att beviljat tilläggsbelopp ger positiva effekter för barn och elever enligt förskolor och skolor, och bland annat möjliggör att fler elever når kunskapskraven i grundskolan och barn i förskola får stöd som gör att de utvecklas positivt.

Ärendet

I september 2020 redovisades en översyn av likvärdighetsresursen (som då hade namnet likvärdighetsgarantin) som genomförts av externa konsulter från Vilna/Strategirådet för utbildningsnämnden.¹ Konsulternas bedömning var att systemet i det stora hela var välfungerande. Det gällde även tilläggsbeloppen för barn och elever med omfattande stöd. Konsulterna menade dock att det vore önskvärt med riktade kommunikationsinsatser för att tydliggöra och förklara processen kring handläggningen för förskolor och skolor. I mars genomfördes en välbesökt digital informationsträff för rektorer i förskola och skola om tilläggsbelopp. Utbildningsenheten har också utvecklat informationen på de så kallade anordnarsidorna på nacka.se.

Konsulterna lyfte också två risker med handlägningsprocessen, nämligen att ärendena är uppdelade utifrån skolformer mellan resurshandläggarna vilket innebär en sårbarhet, samt att det inte görs någon kontroll av om uppgifterna i ansökningarna är korrekta. Utbildningsenheten arbetar kontinuerligt för att säkra handläggningen är rättssäker och

---

¹ Tjänsteskrivelse 20200902 UBN 2020/13

effektiv. För att kvalitetssäkra bedömningar görs sambedömningar på olika sätt och särskilt i svårbedömda ansökningar. För att få en fördjupad bild av vad de beviljade tilläggsbeloppen leder till och också göra en efterhandsbedömning av vår handläggning har de två resurssamordnarna på utbildningsenheten under våren också gjort en särskild uppföljning av ett urval beviljade ansökningar. Syftet med uppföljningen har varit att kvalitetssäkra resurssamordnarnas bedömningar och att säkerställa att beskrivna insatser i ansökningarna om tilläggsbelopp och bilagor stämmer med de faktiska åtgärderna samt att undersöka vad insatserna gett för effekt.

Frågeställningar

För att få svar enligt syftet så har följande frågor ställts till utvalda förskolor och skolor:

- Vilka åtgärder har förskola/skolan satt in för det beviljade tilläggsbeloppet?
- Hur ofta följs den beviljade insatsen upp?
- Ger insatsen den effekt som är tänkt?
- Ge en beskrivning om skolans bedömning av elevens kunskaper i förhållande till kunskapskraven (frågan ställd till grundskola)

Metod

Resurssamordnarna valde slumpmässigt ut 25 förskolor och grundskolor i Nacka kommun för intervju, och två barn/elever som beviljats tilläggsbelopp våren 2021 per förskola/skola, totalt 50 barn/elever. En inbjudan skickades ut via Teams² till berörda rektorer med frågor som vi önskade skulle besvaras (se frågeställningar).

Lagrumshänvisning

Särskilt stöd till barn och elever regleras bland annat i skollagen (2010:800)³.

Tilläggsbelopp till barn och elever regleras i skollagen (2010:800)⁴. Nacka kommun tillämpar samma resursfördelningssystem oavsett offentlig eller fristående huvudman. Det innebär att alla verksamheter oavsett huvudman kan ansöka om tilläggsbelopp för barn och elever folkbokförda i Nacka kommun.

---

² Digitalt verktyg för möten.

³ Särskilt stöd för barn i förskola regleras i 8 kap. 9 § skollagen (2010:800). Särskilt stöd för elever i grundskola regleras i 3 kap. 7–12 § skollagen (2010:800)

⁴Tilläggsbelopp för Förskola 8 kap 23§ och grundskolan 9 kap 21§ samt 10 kap 39§ skollagen (2010:800).

Resultat

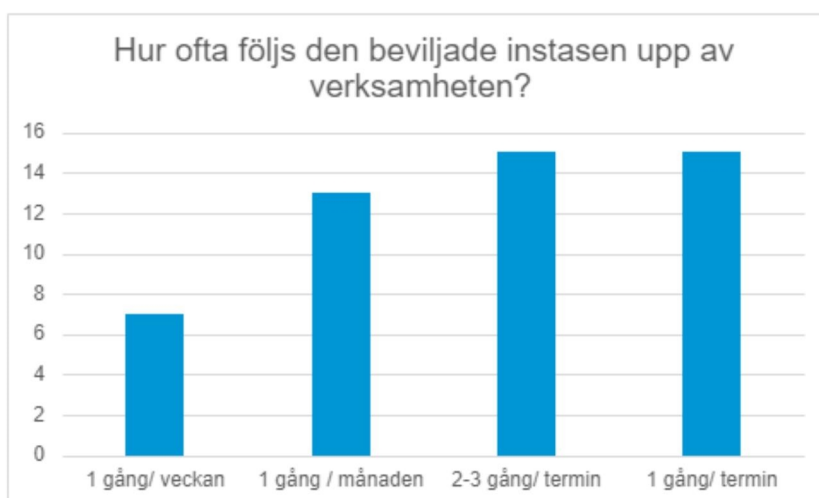
Tabell 1. Resurssamordnarnas bedömning efter intervju med förskolor/skolor

Resurssamordnarnas analys är att åtgärderderna i ansökningarna om tilläggsbelopp stämmer väl med det som respondenterna i förskolor och skolor redogjort för i intervjuerna och dokument. Den beskrivna planerade åtgärden stämmer i de allra flesta fall väl överens med den faktiska åtgärden.

I de enstaka fall där resurssamordnarna bedömt att åtgärderderna *delvis* stämmer är analysen att förskolan/skolan har svårt att oavsett åtgärd möta upp barnet/elevens behov, vilket innebär att åtgärderderna är svåra att specificera i ansökan vilket försvårar en bedömning i efterhand.

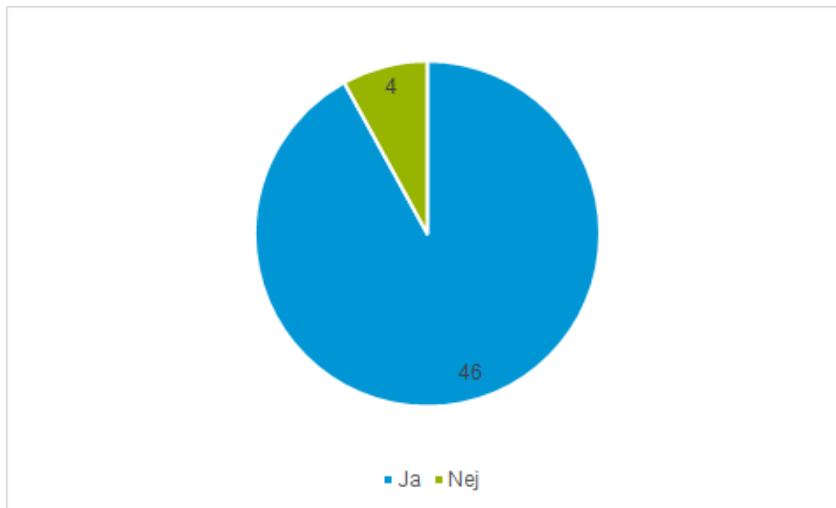
Tabell 2. Hur ofta följs insatsen upp av verksamheten?

Enligt respondenterna så följer förskolor och skolor kontinuerligt upp insatsen från en gång i vecka till tre gånger per termin. Insatsen följs även upp vid akuta tillfällen.

Uppföljningen sker på elevhälsoteammöte, barnkonferenser, arbetsplatsträffar samt möten med vårdnadshavare och externa verksamheter som till exempel socialtjänsten, habilitering med mera.

Tabell 3. Ger insatsen den effekt som är tänkt? Förskolors och skolors svar

Övervägande andelen respondenter har svarat att insatsen gett effekt.

Om svar Ja

Respondenterna från förskola och skola har bland annat svarat att tilläggsbeloppet har möjliggjort anpassningar i lärmiljön och personalförstärkning. Effekterna hos barnet eller eleven har beskrivits som ökad självkänsla, färre konflikter, utveckling inom social, motorisk och kognitiv utveckling, ökad närvaro och möjliggörande att fler elever når kunskapskraven. För de elever som har stora medicinska behov har tryggheten och säkerheten ökat, enligt skolorna.

Om svar Nej

Här finns elever med bestående beteendeproblematik där det är svårt att hitta rätt åtgärder när beteendet är så komplext.

Grundskolornas bedömning av elevens kunskaper i förhållande till kunskapskraven

Majoriteten av de intervjuade respondenterna beskriver att eleverna ligger bra till när det gäller kunskapskraven och majoriteten av dem når målen, vilket gör att de blir eller förväntas bli behöriga till ett nationellt program när de går ut årskurs 9. Respondenterna anger att några elever i årskurs 7 till 9 har hög frånvaro, och riskerar att inte nå kunskapskraven för grundskolan. Respondenterna ger en bild av att de tidigt kan se vilka elever redan i årskurs 3 som inte kommer att nå kunskapskraven.

Resurssamordnarnas bedömning av respondenternas beskrivna åtgärder gällande tilläggsbelopp samt kvalitetssäkring vid bedömning

Resurssamordnarnas bedömning är att kvaliteten i ansökningarna överlag är god. För att resurssamordnarna ska kunna göra en likvärdig och rättssäker bedömning är det av vikt att verksamheterna tydligt visar hemkommunen att de uttömt alla åtgärder inom särskilt stöd innan ansökan görs.

Utbildningsenhetens bedömning

Uppföljningen som här har redovisats är ett led i utbildningsenhetens arbete för att kvalitetssäkra och utveckla handlägningsprocesser. Tilläggsbeloppen för barn och elever med omfattande behov av stöd fördelas efter individuell bedömning och det är avgörande att handläggningen är professionell, systematisk och väl genomtänkt för att rättssäkerhet kan garanteras. Den interna uppföljningen visar på likvärdighet i resurssamordnarnas bedömningar i olika skolformer och ärenden. En liknande uppföljning kommer att genomföras gällande tilläggsbelopp i grundsärskola och gymnasiesärskola. Det är också värt att nämna att handläggarnas bedömningar även granskas externt av förvaltningsrätten i de fall beslut gällande fristående förskolor och skolor överklagas.

Uppföljningen visar också att de åtgärder som förskolor och skolor beskriver i ansökningar om tilläggsbelopp också genomförs i hög grad. Systemet för ansökningar tycks alltså fungera väl och ge relevant underlag. Resurssamordnarna bedömer också att kvaliteten i ansökningarna i huvudsak är god. Det är viktigt att verksamheterna bifogar relevanta underlag och tydligt beskriver barnets och elevens behov samt åtgärderna, vilket också görs i hög grad.

Uppföljningen visar också att beviljade tilläggsbelopp ger positiva effekter för barn och elever enligt förskolor och skolor. I intervjuerna framkommer att insatserna möjliggör att fler elever når kunskapskraven i grundskolan och barn i förskola får stöd som gör att de utvecklas positivt.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har inga direkta ekonomiska konsekvenser. Uppföljningens resultat om att tilläggsbeloppen används till det de är tänkta till och att de också leder till positiv utveckling är viktig kunskap.

Konsekvenser för barn

Ärendet har inga direkt konsekvenser för barn. Uppföljningen visar på vikten av tilläggsbelopp för att möjliggöra utveckling och lärande för barn och elever med omfattande behov av stöd.

Carina Legerius

Enhetschef

Utbildningsenheten

Elin Appel

Resurssamordnare

Utbildningsenheten

Eva Westin

Resurssamordnare

Utbildningsenheten